

Oikeusministeriö
PL 25

SUOMEN ASIANAJAJALIITTO
FINLANDS ADVOKATFÖRBUND

00023 VALTIONEUVOSTO

03.09.2003
ad 15 / 461 / 2002

2.9.2003

1 (7)

Lausuntopyyntönne OM 15/46172002, 20.2.2003 / Bryssel 14.1.2003/KOM(2002) 654 lopullinen

VIHREÄ KIRJA ROOMAN YLEISSOPIMUKSEN MUUNTAMISESTA YHTEISÖN SÄÄDÖKSEKSI JA UUDISTAMISESTA

Suomen Asianajajaliitto on tutustunut Euroopan komission vihreään kirjaan vuoden 1980 Rooman yleissopimuksen muuntamisesta yhteisön säädökseksi ja uudistamisesta. Suomen Asianajajaliitto esittää tässä lausunnossaan näkemyksiään vihreässä kirjassa esitetyistä kysymyksistä. Koska esitetyt kysymykset ovat hyvin laajoja ja monisäikeisiä, Suomen Asianajajaliitto korostaa, että tässä lausunnossa on haluttu esittää vain joitakin näkökantoja, joita olisi hyvä ottaa huomioon Rooman yleissopimusta uudistettaessa.

1 Yleinen arviointi

Suomen Asianajajaliitto pitää vihreässä kirjassa esiin nostettuja kysymyksiä yleisesti ottaen tärkeinä ja selvittämisen arvoisina. Suomen Asianajajaliitto näkee kansalaisten ja yritysten oikeusturvan kannalta erityisen hyvänä asiana tavoitteet Rooman yleissopimuksen yhdenmukaisen tulkinnan edistämisestä sekä yleissopimuksen säännösten selkeyttämisestä. Oikeusvarmuuden edistämiseksi Rooman yleissopimuksen uudistamisessa tulee pyrkiä säännösten yksinkertaisuuteen ja selkeyteen.

Rooman yleissopimus perustuu tahdonautonomian periaatteelle (3(1) artikla) eli sopimuksen osapuolet saavat valita sopimukseen sovellettavan lain. Tätä on rajoitettu ”heikkomman” osapuolen suojaamiseksi, minkä lisäksi yleissopimus sisältää määräykset kansainvälisen yksityisoikeuden yleisesti tuntemista suojamekanismeista (tuomioistuimen mahdollisuus soveltaa ns. kansainvälisesti pakottavia säännöksiä sekä *ordre public* eli ehdottomuusperiaate). Suomen Asianajajaliitto pitää näitä lähtökohtia ja yleistä pyrkimystä heikkomman osapuolen suojassa olevien mahdollisten katvealueiden parantamiseen kannatettavina myös tulevaisuudessa. Yritysten välisissä sopimussuhteissa tahdonautonomiaa tulisi sen sijaan rajoittaa vain poikkeuksellisesti.

Suomen Asianajajaliitto on yhtä mieltä siitä, että Rooman yleissopimuksen ja yksittäisten kansainvälisen yksityisoikeuden normeja sisältävien direktiivien suhdetta tulisi mahdollisuuksien mukaan selkeyttää siten, että kulloinkin sovellettavaksi tulevasta kansainvälisen yksityisoikeuden normista ei vallitse epävarmuutta. Tämä yksinkertaistaisi ja helpottaisi EY-lainsäädännön soveltamista.

Edellä mainittujen yleisten kommenttien lisäksi Suomen Asianajajaliitto esittää seuraavassa lyhyesti joitakin näkökohtia vihreässä kirjassa esitettyihin kysymyksiin.

2 Yksityiskohtaisia kommentteja

- 2.1 **Kysymys 1:** Tiedätekö, tuntevatko talouden toimijat sekä tuomarit ja muut oikeusalan ammattilaiset käytännössä vuoden 1980 Rooman yleissopimusta ja sen sääntöjä? Tietävätkö sopimuksia tekevät osapuolet, että he voivat valita sopimukseen sovellettava lain vapaasti? Jos katsotte, että talouden toimijat eivät tunne Rooman yleissopimusta riittävästi, vaikuttaako tämä mielestänne kielteisesti sopimusneuvottelujen tai oikeusmenettelyjen kulkuun?

Vastaus: Suomen Asianajajaliiton arvion mukaan asianajajat eivät ole keskimäärin erityisen perehtyneitä Rooman yleissopimukseen sinänsä, mutta tuntevat kyllä yleissopimuksen periaatteet sovellettavaa lakia koskevasta lähtökohtaisesta sopimusvapaudesta, heikomman osapuolen suojaamisesta ja kansainvälisesti pakottavien säännösten soveltamisesta. Sama pätee tuomareihin ja yritysjuristeihin.

- 2.2 **Kysymys 2:** Pitäisikö vuoden 1980 Rooman yleissopimus muuntaa yhteisön säädökseksi? Mitkä ovat argumenttinne puolesta tai vastaan?

Vastaus: Suomen Asianajajaliitto kannattaa Rooman yleissopimuksen muuntamista yhteisön säädökseksi. Tämä yhtenäistäisi Rooman yleissopimuksen sääntöjen soveltamista ja tulkintaa kaikissa jäsenmaissa.

- 2.3 **Kysymys 3:** Onko tiedossanne ongelmia, jotka johtuvat siitä, että sovellettavan lain valintaan vaikuttavia sääntöjä on paljon ja ne ovat hajallaan useissa alakohtaisissa johdetun oikeuden säädöksissä? Jos on, mikä olisi mielestänne paras tapa korjata tilanne?

Vastaus: Sovellettava lakia koskevien säännösten hajanaisuus vaikeuttaa niiden hallintaa ja saattaa aiheuttaa epävarmuutta ja ylimääräisiä kustannuksia liike-elämälle. Säännösten hajanaisuus saattaa myös heikentää kuluttajansuojaa käytännössä. Suomen Asianajajaliitto kannattaa voimassa olevien EY-oikeuteen sisältyvien kansainvälisen yksityisoikeuden sääntöjen systematiikan kehittämistä ja parantamista siten, että tiettyyn kysymykseen sovellettavat säännöt olisivat helpommin löydettävissä. Tarpeettomia päällekkäisyyksiä ja ristiriitaisuuksia tulisi mahdollisuuksien mukaan välttää. Suomen Asianajajaliitto katsoo, että nämä tavoitteet toteutuisivat parhaiten kodifioimalla yhteisön antamat sopimussuhteita koskevat lainvalintasäännöt. Kodifioinnissa tulisi mahdollisuuksien mukaan pyrkiä karsimaan kasuistisia sääntöjä, jotka eivät ole välttämättömiä.

- 2.4 **Kysymys 4:** Jos Rooma I -säädos annetaan, onko mielestänne toivottavaa laatia siihen yleisluonteinen lauseke, jolla taataan yhteisön vähimmäisnormien soveltaminen, kun kaikki sopimusta koskevat tekijät tai tietyt erityisen merkitykselliset tekijät sijaitsevat yhteisön alueella? Päästäänkö 3.1.2.2 kohdassa ehdotetulla muotoilulla haluttuun tavoitteeseen?

Vastaus: Suomen Asianajajaliitto ei lähtökohtaisesti pidä tarpeellisena rajoittaa yritysten mahdollisuutta sopia keskenään sovellettavasta laista. Suomen Asianajajaliitto katsoo, että kansainvälisen yksityisoikeuden suojamekanismit, kuten ordre public -periaate (Rooman yleissopimuksen 16 artikla) ja tuomioistuinten mahdollisuus soveltaa muun kuin sovellettavan lain pakottavia säännöksiä (Rooman yleissopimuksen 7 artikla) ovat riittäviä.

Vihreässä kirjassa kohdassa 3.1.2.2 ehdotetulla säännöksellä saattaisi sen sijaan olla käyttöä kuluttajien ja työntekijöiden suojaamiseksi. Ehdotetun säännöksen merkitystä tulisi kuitenkin arvioida suhteessa tulevan säädöksen 5 ja 6 artikloihin, jotta niiden kesken ei muodostu ristiriitaa.

2.5 Kysymys 5: Onko teillä kommentoitavaa edellä esitettyihin linjauksiin?

Vastaus: Suomen Asianajajaliitto pitää toivottavana, että Rooman yleissopimuksen soveltamisala olisi mahdollisimman yhdenmukainen kaikissa jäsenvaltioissa. Vaikutukset yksittäisissä jäsenvaltioissa voimassa oleviin kansainvälisiin yleissopimuksiin olisi arvioitava tässä yhteydessä.

2.6 Kysymys 6: Pitäisikö yleissopimuksessa olla lainvalintasääntöjä, joita sovellettaisiin välitys- ja oikeuspaikkalausekkeisiin?

Vastaus: Suomen Asianajajaliiton mielestä välityslausekkeitä koskevien lainvalintasääntöjen laatiminen tulisi jättää tämän hankkeen ulkopuolelle. Välimiesmenettelyn rajaaminen yleissopimuksen soveltamisalan ulkopuolelle on ollut perusteltu ratkaisu, eikä välityssopimukseen sovellettavaa lakia koskevan monitahaisen ja vaikean kysymyksen ratkaiseminen yksittäisenä asiana Rooma I –sädöksessä vaikuta tarkoituksenmukaiselta. Oikeuspaikkasopimusten osalta sovellettavaa lakia koskevaa sääntelyä voitaisiin harkita, sikäli kuin tyydyttävä sääntely on riittävän yksinkertaisesti formuloitavissa.

2.7 Kysymys 7: Mitä mieltä olette nykyisistä vakuutusopimuksia koskevista lainvalintasäännöistä? Pidätkö tilanteiden a ja c nykyistä käsittelyä tyydyttävänä? Mitä suosittelette mahdollisten ongelmien ratkaisemiseksi?

Vastaus: Koska vakuutusopimuksia, joiden riski sijaitsee unionin alueella, säädellään useilla direktiiveillä, Suomen Asianajajaliitto ei näe syytä säätää niistä sen lisäksi yleissopimuksella.

2.8 Kysymys 8: Pitäisikö sopimuspuolille mielestänne sallia kansainvälisen yleissopimuksen tai yleisten oikeusperiaatteiden suora valintamahdollisuus? Mitkä ovat argumenttinne puolesta tai vastaan?

Vastaus: Kuten edellä on todettu, Suomen Asianajajaliitto kannattaa Rooman yleissopimuksen 3 artiklan mukaisen osapuolten vapaan lainvalintaoikeuden säilyttämistä. Tämä on erityisen tärkeää liikeyritysten välisten sopimusten osalta.

Eri asia on, tulisiko osapuolten sopimukseen otettu viittaus kansainväliseen yleissopimukseen tai yleisiin oikeusperiaatteisiin rinnastaa Rooma I –sädöksessä lakivalintaan. Vaikka tällaisen ”lakivalinnan” käyttämiseen saattaa olla tarvetta käytännössä, esimerkiksi silloin, kun osapuolten on vaikea sopia keskenään sopimukseen sovellettavasta laista tai kun toinen sopijapuoli on valtio tai muu kansainvälisen oikeuden subjekti, Suomen Asianajajaliitto ei kuitenkaan kannata tällaisen valintamahdollisuuden sisällyttämistä Rooma I –sädökseen.

Suomen Asianajajaliitto katsoo, että ehdotetunlaiset lakivalinnat aiheuttaisivat todennäköisesti jäsenvaltioiden tuomioistuimissa hankalia soveltamisongelmia, kun yleiset tuomioistuimet joutuisivat tulkitsemaan minkään valtion oikeusjärjestykseen kuulumattomia kan-

sainvälisiä sopimuksia tai yleisiä oikeusperiaatteita. Kuten vihreässä kirjassa todetaan, nämä säännöt eivät myöskään vielä muodosta johdonmukaista ja aukotonta normistoa. Vihreässä kirjassa viitataan edellä mainitun lakiviittauksen sallimiselle esitetyistä perusteluista siihen, että monissa valtioissa tällainen lakivalinta on sallittu välimiesmenettelyssä. Siksi sitä ei olisi syytä kieltää tuomioistuinmenettelyssäkään. Suomen Asianajajaliitto toteaa, että monien maiden välimiesmenettelylaeissa sekä mm. UNCITRALin kansainvälistä kaupallista sovittelua koskevassa mallilaissa on välimiehille annettu mahdollisuus perustaa tuomionsa siihen, minkä he katsovat kohtuulliseksi (*ex aequo et bono*), jos osapuolet ovat niin sopineet. UNCITRALin mallilaissa mahdollistetaan myös viittaus ”oikeussääntöihin”, jolla on vakiintuneesti ymmärretty tarkoitettavan mm. kansainvälisen kaupan yleisiä oikeusperiaatteita.

Suomen Asianajajaliitto huomauttaa kuitenkin, että kansalliset tuomioistuimet eivät ole välimiesoikeuksiin verrannollisessa asemassa. Kansainväliset välimiesoikeudet eivät ole samalla tavalla tietyn maan oikeusjärjestykseen sidottuja kuin kansalliset tuomioistuimet ovat kokoonpanonsa, menettelyn tai sovellettavan lainkaan osalta. Käytännön sanelemien seikkojen johdosta kansallisten tuomioistuinten mahdollisuudet selvittää esimerkiksi kansainvälisen kaupan yleisten oikeusperiaatteiden sisältö ovat vähäisemmät kuin välimiesoikeuksilla. Näistä syistä Suomen Asianajajaliitto katsoo, että viittausta kansainvälisiin yleissopimuksiin tai yleisiin oikeusperiaatteisiin ei tulisi rinnastaa lakiviittaukseen Rooma I -säädöksessä.

- 2.9 **Kysymys 9:** Pitäisikö tulevaan Rooma I -säädökseen sisällyttää tarkempia ohjeita sovellettavan lain implisiittisen valinnan määrittelemisestä vai riittäisikö toimivallan antaminen yhteisöjen tuomioistuimelle takaamaan oikeusvarmuuden?

Vastaus: Suomen Asianajajaliitto ei kannata asian jättämistä pelkän yhteisöjen tuomioistuimen toimivallan varaan (vihreän kirjan vaihtoehto i), koska kyseisen käsitteen tulkinnanvaraisuudesta johtuen tästä saattaisi aiheutua oikeusepävarmuutta. Suomen Asianajajaliitto katsoo sen sijaan, että oikeusvarmuuden turvaamiseksi tulevassa säädöksessä olisi hyvä antaa (vaihtoehto ii) tarkempaa tietoa siitä, miten implisiittinen valinta määritellään ja mitä se vähintään edellyttää. Lisäksi tulevan säädöksen laatimisen yhteydessä tulisi varmistaa, että erikieliset versiot vastaavat mahdollisimman tarkasti toisiaan (vaihtoehto iii).

- 2.10 **Kysymys 10:** Olisiko syytä tarkentaa 4 artiklan muotoilua niin, että tuomioistuimen on ensin sovellettava 2 kohdan oletusta, ja se voi syrjäyttää tällä tavoin määräytyvän valtion lain ainoastaan, jos laki ei selvästi sovellu kyseisen tapauksen ratkaisemiseen? Jos tarkennus olisi tarpeen, millainen muotoilu olisi mielestänne sopivin?

Vastaus: Suomen Asianajajaliitto kannattaa 4 artiklan täsmentämistä siten, että siitä käy selvästi ilmi 2 kohdan olevan pääsääntö, josta tulisi poiketa vain poikkeuksellisesti esimerkiksi Rooma II -ehdotusluonnoksen suuntaviivojen mukaisesti.

- 2.11 **Kysymys 11:** Olisiko mielestänne aiheellista sisällyttää tulevaan Rooma I -säädökseen erityinen lauseke, jota sovelletaan loma-asunnon vuokraukseen lyhyeksi ajaksi, vai onko nykyinen järjestelmä mielestänne tyydyttävä?

Vastaus: Suomen Asianajajaliitto toteaa, että käsillä olevan tiedon perusteella 4 artiklan 3 kohdasta on aiheutunut käytännössä ongelmia, jotka perustelevat Rooma I -säädöksen

ajantasaistamista loma-asunnon vuokrauksen osalta. Suomen Asianajajaliitto suhtautuu myönteisesti Groupement Européen de Droit International Privén tekemään ehdotukseen, että tulevan Rooma I -säädöksen 4 artiklan 3 kohtaan sisällytettäisiin kiinteän omaisuuden vuokraamista tilapäiseen yksityiskäyttöön koskeva poikkeus kiinteää omaisuutta koskevas- ta pääsäännöstä.

2.12 **Kysymys 12:** Kuluttajansuojaa koskevien sääntöjen arviointi

Mitä mieltä olette nykyisistä kuluttajansuojaa koskevista säännöistä? Ovatko ne yhä tarkoi- tuksenmukaisia, kun otetaan huomioon sähköisen kaupankäynnin kehitys?

Onko teillä tietoa, miten nykyinen sääntö vaikuttaa a) yleensä yrityksiin, b) pieniin ja keskisuuriin yrityksiin ja c) kuluttajiin?

Mikä ehdotetuista ratkaisuista on mielestänne paras ja miksi? Voitaaisiinko harkita muita ratkaisuja?

Miten muut harkittavissa olevat ratkaisut vaikuttaisivat a) yleensä yrityksiin, b) pie- niin ja keskisuuriin yrityksiin ja c) kuluttajiin?

Vastaus: Suomen Asianajajaliitto katsoo, että niin kuluttajien kuin elinkeinonharjoittajien kannalta on tärkeintä, että kuluttajansuojaa koskevat säännöt ovat selkeitä ja ennalta selvi- tettävissä. Säännösten selkeyttä tulisiikin pitää myös mahdollisen kuluttajansuojaa koskevi- en sääntöjen uudistuksen johtavana periaatteena.

Suomen Asianajajaliitto ei pidä Rooman yleissopimuksen 5 artiklan suojaavien sääntöjen soveltamisalaa liikkuvien kuluttajien kannalta ongelmallisena, eikä näe syytä laajentaa 5 artiklan 2-kohdan mukaista liikkuvan kuluttajan määritelmää nykyisestä. Soveltamisalan laajentaminen liikkuvien kuluttajien suojaksi johtaisi monessa tilanteessa yksittäisten elin- keinonharjoittajien kannalta erittäin hankaliin tilanteisiin, koska yksittäisen kuluttajan ko- tivaltion kuluttajalainsäädännön tunteminen olisi käytännössä mahdotonta.

Komission esittämistä vaihtoehtoista Suomen Asianajajaliitto pitää parhaimpana vaihtoehto- toa (v.). Siinä esitettyä sääntöä (kuluttajan kotivaltion lain soveltaminen) tulisi soveltaa myös sähköiseen kaupankäyntiin, kun elinkeinonharjoittaja suuntaa etämarkkinointia ku- luttajan kotivaltion. Tämän vaihtoehdon etuja ovat kuluttajan suojaaminen sekä säädös- ratkaisun selkeys. Suomen Asianajajaliitto katsoo kuitenkin, että vaihtoehdossa (v.) esitet- tyä ratkaisua ei tulisi soveltaa 5 artiklan 2-kohdan soveltamisalan ulkopuolelle jääviin liik- kuviin kuluttajiin eikä myöskään sähköiseen kaupankäyntiin, jos elinkeinonharjoittaja ei ole nimenomaisesti suunnannut markkinointiaan kuluttajan kotivaltion.

2.13 **Kysymys 13:** Olisiko tulevassa Rooma I -säädöksessä syytä täsmentää toisaalta 3, 5, 6 ja 9 artiklassa ja toisaalta 7 artiklassa olevien "pakottavien säännösten" merkitys?

Vastaus: Oikeusvarmuuden edistämiseksi Suomen Asianajajaliitto kannattaa Rooman konvention 3, 5, 6, 7 ja 9 artiklassa viitattujen "pakottavien säännösten" merkityksen ja soveltamisalan täsmentämistä esimerkiksi yhteisöjen tuomioistuimen asiassa *Arblade* an- tamasta tuomiosta ilmenevien linjausten mukaisesti.

- 2.14 **Kysymys 14:** Olisiko syytä täsmentää 6 artiklaa 'väliaikaisen työhön lähettämisen' käsitteen määrittelyn osalta? Jos olisi, miten?

Vastaus: Kuten edellä on todettu, Suomen Asianajajaliitto kannattaa Rooman yleissopimuksen luottavuuden ja tulkinnan helpottamista. Siten olisi perusteltua kirjoittaa auki 6 artiklan "väliaikaisen työhön lähettämisen" käsitteen määritelmä yleissopimukseen. Määritelmä voitaisiin laatia vihreän kirjan ratkaisuvaihtoehtojen i. ja iii. pohjalta.

- 2.15 **Kysymys 15:** Pitäisikö 6 artiklaa mielestänne muuttaa jollakin muulla tavalla?

Vastaus: Rooman yleissopimuksen 6 artiklan viimeiseen kohtaan sisältyy sääntö siitä, että mikäli kaikista olosuhteista ilmenee, että työsopimus liittyy läheisemmin johonkin toiseen valtioon, on sovellettava 6 artiklan muista määräyksistä huolimatta kyseisen toisen valtion lakia. Suomen Asianajajaliitto pitää tätä yleislauseketta hyödyllisenä, koska se on joustava ja antaa tuomioistuimille mahdollisuuden arvioida kyseistä tapausta kokonaisuutena.

Kuten vihreässä kirjassa todetaan, kyseistä yleissopimuksen kohtaa voidaan soveltaa mm. määriteltäessä sovellettavaa lakia kansainvälisen etätyöskentelyn tilanteissa. Yleislausekkeen soveltamisen helpottamiseksi tulevassa säädöksessä voitaisiin luetella seikkoja, joita voitaisiin ottaa huomioon määriteltäessä sitä, liittyykö työsopimus läheisemmin johonkin toiseen valtioon. Tällaisen mahdollisesti laadittavan luettelon ei tulisi kuitenkaan olla tyhjentävä, vaan nykyisten säännösten joustavuus tulisi säilyttää.

- 2.16 **Kysymys 16:** Olisiko Rooma I -säädökseen mielestänne sisällytettävä kansainvälisesti pakottavia ulkomaisia säännöksiä koskevia sääntöjä? Olisiko suotavaa, että tulevassa säädöksessä olisi tarkempia ohjeita siitä, millä edellytyksillä kansainvälisesti pakottavia ulkomaisia säännöksiä sovelletaan?

Vastaus: Suomen Asianajajaliitto pitää hyödyllisenä Rooman yleissopimuksen 7(1) artiklaa, joka antaa kansallisille tuomioistuimille mahdollisuuden antaa merkitystä myös muun sopimukseen läheisesti liittyvän valtion lain pakottaville säännöksille. Suomen Asianajajaliitto kannattaa tällaisen säännöksen sisällyttämistä myös tulevaan säädökseen.

- 2.17 **Kysymys 17:** Olisiko sopimuksen muotoa koskeva lainvalintasääntö mielestänne uudistettava?

Vastaus: Suomen Asianajajaliitto on samaa mieltä komission kanssa siitä, että sähköisessä muodossa tehtävien sopimusten yleistyttyä olisi tarpeellista uudistaa Rooman yleissopimuksen 9 artiklaa. Suomen Asianajajaliitto kannattaa uudistuksen toteuttamiseksi vihreässä kirjassa ehdotettua ratkaisua, jonka mukaan etäsopimusten osalta oikeustoimen pätevyyttä voitaisiin arvioida myös tahdonilmaisun antajan vakinaisen asuinpaikan lain mukaan.

- 2.18 **Kysymys 18:** Olisiko mielestänne tarkoituksenmukaista täsmentää tulevassa säädöksessä, minkä valtion lakia sovelletaan kysymykseen, millä edellytyksillä saatavan siirtoon voidaan vedota? Jos olisi, millaista lainvalintasääntöä suosittelette?

Vastaus: Saatavan siirtoon kolmansia vastaan sovellettavan lain täsmentäminen on Suomen Asianajajaliiton mielestä tarkoituksenmukaista oikeusvarmuuden näkökulmasta. Suomen Asianajajaliiton mielestä yleissopimuksen 12 artiklan 2 kohdan soveltaminen (vaihto-

ehto ii), jonka mukaan sovelletaan samaa lakia kuin alkuperäiseen saatavaan, olisi johdonmukainen ratkaisu jos pyrkimyksenä on määrittää saatavien siirtoon sovellettava laki yhtenäisesti. On kuitenkin otettava huomioon myös YK:n yleissopimuksen valitsema kan-
ta: kahden sisällöltään ristiriitaisen sopimuksen voimassaolo on ongelma eikä voi olla hy-
vä ratkaisu.

- 2.19 **Kysymys 19:** Olisiko yleissopimuksessa syytä täsmentää 12 ja 13 artiklan soveltamisalat? Olisiko mielestänne syytä ottaa käyttöön lainvalintasääntö, joka koskisi velvoitteista riip-
pumattomien saatavien maksamista toisen puolesta?

Vastaus: Yleissopimuksessa olisi Suomen Asianajajaliiton mielestä syytä täsmentää artik-
lojen 12 ja 13 soveltamisaloja yleissopimuksen yhdenmukaisen soveltamisen helpottami-
seksi. Suomen Asianajajaliitto ei näe estettä velvoitteista riippumattomien saatavien mak-
samiseen toisen puolesta sovellettavan lainvalintasäännön käyttöönottamiselle.

- 2.20 **Kysymys 20:** Olisiko tulevassa säädöksessä mielestänne täsmennettävä, minkä valtion
lakia lakiperusteiseen kuittaukseen sovelletaan? Jos olisi, millaista lainvalintasääntöä suo-
sittelette?

Vastaus: Koska yleissopimuksessa on jo säännös muun kuin lakiperusteisen kuittauksen
osalta, olisi täsmennys tämän kuittautustyyppin osalta aiheellinen. Johdonmukaisinta olisi, et-
tä lakiperusteiseen kuittaukseen sovellettaisiin kuitattavaan saatavaan sovellettavaa lakia.

Yhteenvedona Suomen Asianajajaliitto toteaa, että Rooman yleissopimusta uudistettaessa
tulisi pyrkiä edistämään sopimusvapauden ja oikeusvarmuuden periaatteita. On toivotta-
vaa, että Rooman yleissopimuksen määräyksiä täsmennetään, ja että yleissopimuksen ja
muuhun yhteisöoikeuteen sisältyvien kansainvälisen yksityisoikeuden sääntöjen välistä
suhdetta selvennetään.

Helsingissä 2.9.2003

SUOMEN ASIANAJAJALIITTO

Matti Manner
Suomen Asianajajaliiton puheenjohtaja
asianajaja

Risto Ojantakanen
lausuntovaliokunnan sopimusoikeuden
jaoston puheenjohtaja, asianajaja